

Nr 155.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående understöd från allmänna indragningsstaten till vice kommissionslantmätaren K. V. K. Ekstrands änka och en son; given Stockholms slott den 4 mars 1919.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att vice kommissionslantmätaren Karl Viktor Konrad Ekstrands änka Alma Helena Ekstrand, född Pettersson, och makarnas minderårige son Nils må från och med den 1 december 1918 å allmänna indragningsstaten uppbära årliga understöd, änkan med 600 kronor, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, samt sonen med 150 kronor till uppnådd ålder av 18 år.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

---

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4
mars 1919.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
              SCHOTTE,
              PETRÉN,
              NILSON,
              friherre PALMSTIERNA,
              UNDÉN,
              THORSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Petersson anförde:

Med utlåtande den 12 februari 1919 har lantmäteristyrelsen överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd skrift, däri förre vice kommissionslantmätaren Karl Viktor Konrad Ekstrands änka Alma Helena Ekstrand, född Pettersson, hemställt, att pension måtte beredas henne och hennes två yngsta barn. Sökanden har i sagda skrift anfört huvudsakligen följande.

Ehuru sökandens avlidne man efter år 1881 avlagd lantmäteriexamen under en lång följd av år varit anställd vid lantmäteristaten, först som lantmätares medhjälpare och sedan vid storskiftes-, avvitrings- och skiftesverken, hade han ej vunnit anställning på ordinarie stat, måhända företrädesvis av den anledning, att han under åtskilliga år mest ägnade sig åt forsknings- och författarverksamhet — dock inom lantmäteriets område —, varjämte han även till följd av sjuklighet icke varit i tillfälle att under senare delen av sin levnad i någon större omfattning ägna sig åt lantmäterigöromål. För egen del beviljades han av 1918 års riksdag

ett årligt understöd från allmänna indragningsstaten av 1,600 kronor från och med den 1 januari 1918. För sökanden och hennes barn finnes ingen pensionsrätt, enär mannen såsom saknande ordinarie tjänst ej varit delägare i civilstatens änke- och pupillkassa.

På grund av de betryckta ekonomiska omständigheter, vari sökanden befunne sig, anhölle hon, att ett årligt understöd måtte beredas henne under hennes återstående livstid av 800 kronor eller det belopp, som kunde finnas skäligt, samt att ett mindre bidrag måtte utgå till hennes två hemmavarande oförsörjda söner Sven och Nils under tiden till dess de kunde försörja sig själva, vilket sökanden beräknade inträffa vid uppnådd ålder av 21 år.

Ansökningen var åtföljd av dels åldersbetyg, utvisande att Ekstrand avled den 28 november 1918, att sökanden är född den 13 augusti 1859 samt har fem barn, av vilka de yngsta äro sönerna Sven, född den 30 november 1900 och Nils, född den 20 februari 1904, dels ock utdrag av bouppteckning efter Ekstrand, enligt vilken i boet fanns en behållning av 909 kronor 17 öre.

Lantmäteristyrelsen har i sitt förutnämnda utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen.

Statskontoret, som avgivit utlåtande i ärendet den 17 februari 1919, har anført, att billighetsskäl syntes föreligga för beredande av något understöd åt sökanden för familjens uppehälle och till hjälp vid de minderåriga barnens uppfostran. Vad beloppen beträffade skulle det med hänsyn till det pensionsbelopp av 1,600 kronor årligen, som enligt beslut av 1918 års lagtima riksdag tilldelats sökandens man, måhända anses följdriktigt, att änkepensionen bestämdes till en fjärdedel därav eller 400 kronor. Men på grund av föreliggande omständigheter och då 1917 års riksdag beviljat distriktslantmätaren S. O. Nilssons änka pension å 600 kronor årligen, hade det synts statskontoret, som om samma belopp borde beviljas sökanden, varjämte till vartdera av de minderåriga barnen syntes böra anvisas ett belopp av 150 kronor att åtnjutas intill uppnådd ålder av 21 år.

Med hänsyn till i ärendet förekomna omständigheter anser jag det med billighet överensstämmande, att understöd av statsmedel må i detta fall beviljas. Då med hänsyn till riksdagens beslut år 1918 i fråga om fyllnadspension åt barnen efter löjtnanten friherre Pfeiff understöd icke torde böra i fall sådant som det nu förevarande tillerkännas barn för längre tid än till och med det år, varunder det fyller 18 år, kan dylikt understöd nu endast ifrågakomma för sonen Nils. Mot de av statskontoret föreslagna beloppen har jag ej något att erinra.

Departementschefen.

Jag får därför hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att vice kommissionslantmätaren Karl Viktor Konrad Ekstrands änka Alma Helena Ekstrand, född Pettersson, och makarnas minderårige son Nils må från och med den 1 december 1918 å allmänna in-
dragningsstaten uppbära årliga understöd, änkan med 600 kronor, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, samt sonen med 150 kronor till uppnådd ålder av 18 år.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall och förordnade, att proposition i ämnet skulle avlätas till riksdagen av den lydelse, bil. — till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

H. Mellström.